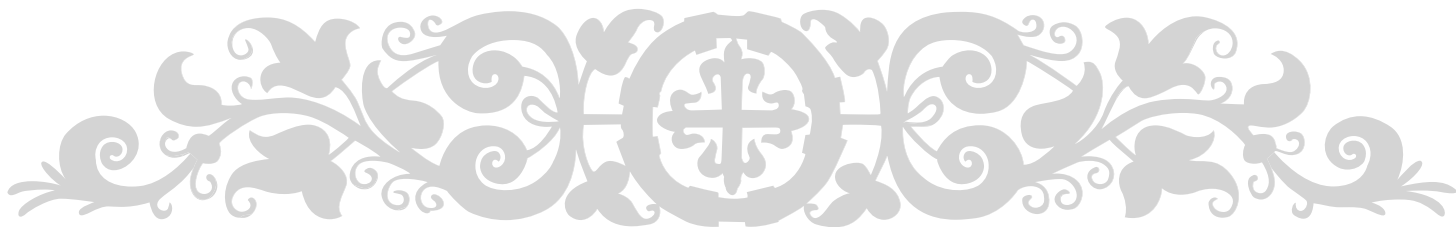

SCIENTOLOGYS RELIGIÖSA NATUR

Geoffrey Parrinder, fil.dr
Professor emeritus i
Jämförande studier av religioner
University of London
England
1977

SCIENTOLOGYS RELIGIÖSA NATUR

Geoffrey Parrinder, fil.dr
Professor emeritus i
Jämförande studier av religioner
University of London
England

SCIENTOLOGYS RELIGIÖSA NATUR

INNEHÅLL

I.	Introduktion	1
II.	Guds plats i Scientologys tro	2
III.	Ceremonier och deras innebörd	3
IV.	Den religiösa naturen i Scientologys övertygelser	4
V.	Slutsats	5

SCIENTOLOGYS RELIGIÖSA NATUR

Geoffrey Parrinder, fil.dr
Professor emeritus i
Jämförande studier av religioner
University of London
England
1977

I. Introduktion

Jag måste klargöra att jag inte är scientolog. Tvärtom, jag är prästvigd metodistpastor sedan mer än 40 år¹. Jag har ingen plats för tron och utövningarna i Scientology och kan vara kritisk mot en del av dem. Men jag bryr mig om religiös frihet, vilken är väsentlig för ett demokratiskt samhälle.

I april 1971 blev jag kontaktad av representanter från Scientology, eftersom mitt intresse för betydelsen av religion var känd från mitt författarskap och min position som professor i Jämförande studier av religioner vid Londons universitet. Jag undersökte litteratur som skickats till mig och jag tänkte att det var bäst att få förstahandsinformation genom att möta representanter för rörelsen flera gånger och besöka deras brittiska huvudkontor.

Saint Hill Manor, East Grinstead, är en gammal utökad byggnad med tillräckliga men inte mycket vidsträckta marker. Mitt besök hade arrangerats men, som så ofta sker, anlände jag en halvtimme för tidigt och kunde vandra runt på egen hand en stund. Från rykten om scientologerna, föreställde jag mig nästan att det skulle vara en vakt vid ingången, eller till och med vakthundar, men allting var öppet och jag körde obemärkt in till parkeringsplatsen. Sedan gick jag in i

1. Professor Parrinder skrev den här uppsatsen 1977.

byggnader där studerande var aktiva, såg kurslokalerna öppna, och gick till slut in i kapellet, vilket var likt många andra frikyrkliga byggnader.

Bilder av Ron Hubbard fanns på många ställen och texter på väggarna indikerade nästan hans närvaro, såsom "Don't rush, you might run into Ron" ("Jäka inte, du kan stöta på Ron"). När kören kom in i kapellet hördes några slående ord i deras processionshymn: "Den här mannen ensam, gjorde vägen känd." Där hörs rösten av religiös dogmatism. Det kan vara så, att precis som Buddha, kommer Ron Hubbard att tilldelas övernaturlig auktoritet och till och med bli en gudom, i verksamhet om inte i teorin. Men det finns andra trossatser som strider mot denna tendens. Söndagens eftermiddagsbetraktelse var välbesökt, med människor i alla åldrar, som var glada och mottagliga. Mr Justice Ashworth noterade att "pastorn står inför folket och säger hej till dem", men det är vanligt i kyrkor av olika religioner. Pastorn bar en prästkrage och ett slags kors eller ank, men dessa är utsmyckningar i religion, inte dess substans. Det förekom hymner, en period av tystnad som inkluderade en bön och en predikan som nämnde Gud flera gånger.

II. Guds plats i Scientologys tro

Guds plats i Scientologys övertygelser verkar inte vara dominerande, som den är i kristendomen, judendomen och islam, men den är klart och tydligt närvarande. I boken *The Scientology Religion*, i kapitlet om doktrin och praktik definieras dess uppdrag som "att hjälpa individen att bli medveten om sig själv som en odödlig varelse och att hjälpa sig själv uppnå de grundläggande sanningarna med avseende på sig själv, sitt förhållande till andra ... och det Högsta väsendet". Här och i form av sedvanlig förrättning sägs det att "vi vill utplåna hans synd, så att han kan vara tillräckligt god för att erkänna Gud", och "Människans bästa bevis på Gud är den Gud han finner inom sig själv". Det är vedertaget att genom att undervisa om Gud inom en, och reinkarnation, länkas Scientology till österländska och indiska former av religiöst tänkande. Så uttalar det målet "individens frälsning i harmoni med andra livsformer, det fysiska universum, och ytterst det Högsta väsendet. Det är i denna österländska tradition som vi finner bakgrunden till Scientology".

Gud omtalas som den åttonde dynamiken, den högsta nivån av verklighet som man uppnår när den sjunde dynamiken, det andliga universum: "uppnås i sin helhet". Gud och det andliga universum är också "klassificerat som theta-universum", och theta eller thetanen beskrivs som "ande" och "personen själv". Det finns ett ständigt insisterande på människan som en andlig varelse, och ett förkastande av materialistiska förklaringar till mänskligt ursprung. Människan är odödlig, hon har levt ett oräkneligt antal liv, och hon kan stiga upp till Gud.

Det här liknar visserligen några indiska religiösa övertygelser och är viktigt i anspråket på att Scientology är en religion.

III. Ceremonier och deras innebörd

En vigselceremoni, vilken populärt kan betraktas som religiös och som utförs i kyrkan är inte i första hand religiös. Den är ett sekulärt kontrakt, mellan två samtyckande parter och inför två vittnen. Den tidiga kyrkan insåg detta och följde statens bruk under många århundraden, även om det ofta skedde med en kyrklig välsignelse senare. Endast reformationsrådet av Trent påbjöd att kristen vigsel måste utföras i en kyrka och av en präst. Moderna protestanter, och missionärer som har försökt påtvinga en kyrklig vigsel på konvertiter har följt påbudet från Trent. Även om en vigsel anses vara ett sakrament, är en präst och en kyrka inte väsentliga för dess giltighet i kristen teologi. Officianterna i sakramentet är mannen och hustrun som förmedlar löften till varandra och detta kan göras i religiöst hänseende var som helst.

Många länder som har en kristen tradition insisterar ändå på att vigslar utförs av en sekulär myndighet, en registrator, fredsdomare eller borgmästare. Även om det finns en etablerad kyrka kan vigslar utföras i andra kapell eller genom en registrator. Det är inte därför som vi bör leta efter tecken på religiös övertygelse och utövning i Scientologys vigselförrättning.

De två mest betydelsefulla tjänsterna är dop, eller namngivning till barn, och begravning av de döda. Övertygelser förknippade med dessa två går djupt in i vår natur och historia, och de formar mänsklighetens vanligaste sakrament. Scientology tror på *thetanen*, dess egen term för den odödliga själen, härlett från den åttonde bokstaven i det grekiska alfabetet, *theta*, och kanske med tanke på dess symboliska ovala form. Tjänsten säger att: "huvudsyftet med en namngivningsceremoni är att hjälpa thetanen att bli orienterad. Han har nyligen tagit över sin nya kropp." Thetanen introduceras för sin kropp, sina föräldrar och sina gudföräldrar. Klart och tydligt finns här en andlig och inte en materialistisk ceremoni.

På liknande vis gör jordfästningen i Scientology andliga anspråk. Själen får hjälp till ett framtida liv: "Gå nu, kära (avliden) och lev igen, i en lyckligare tid och på en lyckligare plats". Tron på någon sorts andlig natur i människan, som överlever döden, är kanske den äldsta och mest utbredda religiösa tron hos mänskligheten. Det finns förmodligen ingen stam eller något folk som ännu inte har haft någon form av tro på liv efter döden, och närvaron av en sådan tro är ett mycket tydligt tecken på religion.

De gamla egyptierna (inte de moderna som är muslimer) trodde på själar och gudar, och var religiösa, liksom buddisterna som strikt kan sägas inte tro på varken det ena eller andra, åtminstone i en västerländsk bemärkelse. Men båda hade religiösa ritualer, vilka Scientology medvetet närmar sig.

IV. Den religiösa naturen i Scientologys övertygelser

Om Scientology jämförs med sekulära organisationers religiösa natur klarnar snart en del av dess trossatser, även om den ännu inte har utvecklat en komplex teologi. Den är ganska annorlunda från politiska samfund som inte har något speciellt intresse i odödliga själar. På samma sätt skiljer den sig från sociala klubbar som Oddfellows eller Loyal United Order of Anglo-Saxons. Den är mer besläktad med frimureriet som har tron på Gud, den gudomliga arkitekten och andliga varelser. Men frimurare har ofta sagt att deras organisation inte är en religion. I en stor del av Europa, åtminstone tills nyligen var frimureriet starkt antiklerikal, en slags icke religiös religion. Men i Storbritannien och Förenta staterna har frimurare också ofta varit medlemmar av etablerade kyrkor och har velat visa att de inte följer en rivaliserande religion, utan snarare ett moralkodex och att de stödjer en sann religion.

Ytterligare en kortfattad referens kan göras till forntida och moderna religiösa rörelser. Jains i Indien tror på många själar men inte på Gud, men räknas ändå som en religion. Buddisterna tror varken på en allenarådande Gud eller på en beskrivbar själ, även om det finns skillnader mellan teori och praktik, men de är en av världens största missionerande religioner. Många hinduiska vedanta-tänkare är icke-dualister, som tror att det mänskliga och det gudomliga är ett, eftersom den individuella själen *är* den universella själen. Detta är inte Gud, i den kristna eller västerländska meningen, men ändå är hinduismen en större religion. I modern tid har den indiska Neo Vedanta haft ett stort inflytande i Europa och Amerika, då dess läror har avvikit både från den stela dogmen i de flesta av västvärldens religioner och även från materialismen i mycket av modern vetenskap.

Scientology verkar redan från början ha antagit som en grundläggande doktrin en andlig attityd till livet. Grundaren och målsättningar tillkännager att syftet är att befria människan från det slaveri som ”försökt reducera henne till samma status som celler, hjärna och kropp, en ’vetenskaplig’ lögn som har orsakat oräknelig skada på människan och som, såvida det inte korrigeras, så småningom kommer att resultera i total förintelse”.

Och åter, ”att människan först och främst är en ande, odödlig och i grund och botten oförstörbar”.

V. Slutsats

Uttalandet om doktrin och utövning av *Scientology-religionen* börjar med en kort bekräftelse om dess andliga natur och fortsätter genast att beakta riktningens bakgrund, med speciella sektioner av hinduism och buddism. Helt klart har grundaren och senare medarbetare påverkats av sitt studium av dessa asiatiska religioner, och i detta återspeglar de utbredda trender i moderna tankegångar. I över ett sekel har påverkan av asiatiska, särskilt indiska, idéer varit kraftfull i Europa och Amerika, och detta måste påverka förståelsen av religion. Religion tar upp människans andliga natur, och syfte med hennes dyrkan, vare sig Gud eller Yttersta verklighet eller Buddha. Som Scientology utvecklas kan den komma att mer betona ställningen av det Högsta väsendet, inte bara som målet utan källan och den livsuppehållande kraften hos all människans strävan. Läget är så, att den genomgripande undervisningen av människans andliga natur och hennes oförstörbara inre kärna är i enlighet med mycket i några av de större religionerna i världen.

GEOFFREY PARRINDER

1977

Geoffrey Parrinder

När han skrev "Scientologys religiösa natur" ("The Religious Nature of Scientology"), var Geoffrey Parrinder professor i Jämförande studier av religioner vid University of London. Han är nu professor emeritus i Jämförande studier av religioner. Han är också Fellow of Kings College, London, och metodistpastor sedan 60 år. Han är författare till mer än 40 böcker om världens religioner som översatts till 12 språk. Han har redigerat ett uppslagsverk och en ordbok om världens religioner.

